

VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS
— M C M X X I I —

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO
REKTORIUS

ĮSAKYMAS

DĖL NUOTOLINIŲ STUDIJŲ ORGANIZAVIMO TVARKOS

2012 m. kovo 26 d. Nr. 155

Kaunas

1. Tvirtinu Nuotolinių studijų organizavimo tvarką (pridedama).
2. Priepažistu netekusiu galios 2008 m. liepos 1 d. Rektoriaus įsakymą Nr. 690.

Rektorius

Zigmas Lydeka

NUOTOLINIŲ STUDIJŲ ORGANIZAVIMO TVARKA

SĄVOKOS

Nuotolinės studijos – tai studijos, organizuojamos informacinių komunikacinių technologijų (IKT) pagalba, kai besimokantysis registruojamas į studijų dalykus, pritaikytus ir atestuotus nuotolinėms studijoms. Nuotolinį studijų dalykai yra pritaikyti ir atestuoti nuotolinėms studijoms tuomet, kai leidžia besimokančiam pasiekti studijų medžiagą nuotoliniu būdu, bendrauti ir bendradarbiauti su bendramoksliais, atliskti užduotis, studijų padaliniam leidus – atskaityti už studijų rezultatus, teikti grįztamajį ryšį bei klausimus, gauti paramą iš dėstytojo nuotoliniu būdu. Nuotolinėms studijoms studijų dalykai atestuojami kai ne mažiau kaip 90 % studijų dalyko medžiagos ir kontaktinio laiko realizuojama nuotolinių studijų aplinkoje.

Mišrios nuotolinės studijos – tai studijos, kai dalis studijų medžiagos yra pasiekama arba dalis kontaktinio dėstytojo ir studento laiko yra realizuojama nuotoliniu būdu. Mišrių nuotolinių studijų dalykai gali būti atestuojami mišriom nuotolinėm studijom tuomet, kai ne mažiau kaip 50 % kontaktinio laiko yra realizuojama nuotoliniu būdu ir ne mažiau kaip 50 % studijų dalyko medžiagos yra pasiekama nuotolinių studijų aplinkoje.

Studijų dalykas – mokymo kryptimis, šakomis, giminiga informacija arba konkrečiais studijų rezultatais apibrėžtas studijų turinys. Studijų dalykai sudaro studijų programas, t.y. sudaro jų struktūrinę visumą.

Studijų programa – teorinio ir praktinio mokymo elementų, sudarančių vieningą ir laiduojančią konkrečių išsilavinimą ir/ ar kvalifikaciją, trumpas, nuoseklus ir struktūrizuotas aprašymas. Taip pat, tai struktūrinė visuma, sudaryta iš atskirų studijų dalykų.

Kontaktinis laikas nuotolinėse studijose – tai laikas, kai studentai sėveikauja su dėstytoju sinchroniniu arba asinchroniniu būdu informacinių komunikacinių technologijų (IKT) pagalba. Nuotolinėse studijose kontaktiniams laikui skirtos valandos realizuojamos nuotolinio mokymosi aplinkoje. IKT priemonės, skirtos kontaktinio laiko realizavimui nuotolinio mokymosi aplinkoje, reglamentuojamos VDU nuotolinių studijų kokybės vertinimo metodikoje.

Komandinis darbas – tai studijų organizavimo metodas, kai studijų dalykų studijavimo metu vyksta darbas grupėse, dalyvaujant dėstytojui arba tik studentams atliekant grupinį darbą. Komandinio darbo studijų organizavimo metodas gali būti naudojamas ir nuotolinėse, ir tradicinėse studijose. Komandinis darbas tradicinėse studijose taip pat gali būti realizuojamas IKT priemonėmis, kurių tinkamumą studijoms įvertina VDU Nuotolinių studijų kokybės vertinimo ekspertų grupė.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nuotolinės studijos – studijų organizavimo būdas, praturtinant studijas informacinių komunikacinių technologijų (IKT) taikymu, išpildant universitetinių nuosekliųjų ar nenuosekliųjų studijų programos aprašo reikalavimus. Nuotoliniu būdu gali būti organizuojamos visos Studijų reguliamine numatytos studijų formos, taip pat ir tėstinių, modulinių studijų organizavimo forma, ir studijavimo būdai.
2. Nuotolinių studijų organizavimo tvarka grindžiama Universiteto Studijų reguliaminiu, kitų studijų formų organizavimo Rektoriaus patvirtintomis tvarkomis.
3. Nuotoliniu studijų organizavimo būdu gali būti organizuojami tie studijų dalykai, kurie buvo įvertinti ir atestuoti *Inovatyvių studijų instituto* (toliau – ISI) pagal nuotolinių studijų kokybės

vertinimo metodiką. Nuotolinių studijų programų arba studijų programų, turinčių nuotolinių studijų dalykus, vertinimas ir savianalizė atliekama pagal Studijų reguliamine nustatytą tvarką.

4. Nuotolinės studijos gali būti organizuojamos visuose universiteto padaliniuose (fakultetuose, studijų institutuose, katedrose ir centruose) nuosekliai ir nenuosekliu studijų programose.
5. Nuotoliniu būdu studijos organizuojamos pasitelkus šias technologijas: a) *nuotolinių studijų aplinkas*, atitinkančias kokybės vertinimo kriterijus ir užtikrinančias visus Studijų reguliamine numatytais reikalavimus studijų organizavimui Universitete (t.p. žr. VI dalį *Nuotolinių studijų organizavimui skirtų technologijų parinkimo kriterijai*), b) *vaizdo konferencijas*, c) *kitas technologijas*.
6. Nuotoliniu būdu Universitete gali būti išpildomos (pilnai arba dalinai) Studijų reguliamine patvirtintos studijų dalykų vykdymo formos: 1) paskaita, 2) seminaras, 3) laboratoriniai darbai, 4) pratybos, 5) praktika, 6) konsultacija, 7) savarankiškas darbas, ir studijavimo būdai: 1) darbas komandoje, 2) darbas grupėje, 3) savarankiškas darbas.
7. Nuotolinės studijos Universitete organizuojamos pilnai nuotoliniu būdu arba mišriu nuotoliniu būdu:
 - 7.1. Mišriu nuotoliniu būdu (tradiciniai studijų organizavimo būdai derinami su nuotolinio mokymo(-si) elementais) studijų organizavimas vyksta arba įvertinus nuotolinėms studijoms parengto studijų dalyko ar studijų programos kokybę ir ji atestavus, arba neatestavus studijų dalyko pritaikomumo nuotolinėms studijoms, o jo kokybę vertinant universitete taikoma bendra tvarka. Mišriu nuotoliniu būdu studijų organizavimas vyksta:
 - 7.1.1. taikant tradicinius studijų dalyko organizavimo būdus, išpildant studijų dalyko vykdymo formas ir studijavimo būdus IKT pagalba (studijų medžiagą pateikiant nuotolinių studijų aplinkoje, teikiant paramą ir kontaktinį laiką išpildant sinchroninių¹/ asinchroninių² vaizdo konferencijų būdu, ar kitomis IKT priemonėmis),
 - 7.1.2. praktiką (arba dalį praktikos) vykdant tradiciniu būdu, arba praktiką (arba dalį praktikos) užskaitant pagal pateiktą besimokančiųjų atliktų darbų bei įrodančių dokumentų paketą (vaizdo, garso medžiagą, kitus praktikos atlikimą įrodančius dokumentus, pateiktus nuotolinių studijų aplinkoje).
 - 7.2. Pilnai nuotoliniu būdu studijų organizavimas pradedamas įvertinant nuotolinėms studijoms parengto studijų dalyko ar studijų programos kokybę ir ji/ją atestuojant. Nuotoliniu būdu studijų organizavimas vyksta:
 - 7.2.1. išpildant studijų dalyko vykdymo formas ir studijavimo būdus nuotolinių studijų aplinkoje (studijų medžiagą pateikiant nuotolinių studijų aplinkoje, teikiant paramą ir kontaktinį laiką išpildant sinchroninių/ asinchroninių vaizdo konferencijų būdu, ar kitomis IKT priemonėmis),
 - 7.2.2. praktiką (arba dalį praktikos) užskaitant pagal pateiktą besimokančiųjų atliktų darbų bei įrodančių dokumentų paketą (vaizdo, garso medžiagą, kitus praktikos atlikimą įrodančius dokumentus, pateiktus nuotolinių studijų aplinkoje).

II. STUDIJŲ DALYKO TINKAMUMO NUOTOLINĖMS STUDIJOMS ĮVERTINIMAS IR ATESTACIJA

¹ Sinchroninis – vykstantis tuo pačiu laiko ritmu, kaip ir kiti tuo pat metu vykstantys susiję procesai.

² Asinchroninis – vykstantis savu laiko ritmu, nederinamu su kitaais tuo pat metu vykstančiais susijusiais procesais.

8. Nuotolinėms studijoms parengti dalykai teikiami pirminiam ar pakartotiniam vertinimui katedroms ir kitiems studijas organizuojantiems padaliniams Studijų reguliamine aprašyta tvarka. Studijas organizuojantis padalinys teikia naujai parengtą arba atnaujintą nuotolinių studijų dalyką ISI vertinimui. Inovatyvių studijų institutas vertina dalyko pritaikymą nuotolinėms studijoms, bet ne jo turinį.
9. Studijų dalyko tinkamumą nuotolinėms studijoms ISI vertina pagal VDU Nuotolinių studijų kokybės vertinimo metodiką. Vertinimo išvadas ir rekomendacijas ISI teikia katedroms ir kitiems studijas organizuojantiems padaliniams. Sprendimą dėl atestacijos priima katedra arba kitas studijas organizuojantis padalinys.
10. Nuotolinių studijų dalyko programos aprašą rengia jas vykdantis studijų padalinys. Studijų dalyko programos apraše turi aiškiai atispindėti studijų organizavimas nuotoliniu būdu, nurodant nuotoliniu būdu vyksiančių studijų apimtį kreditais ir akademiniemis valandomis.
11. Nuotolinių studijų dalyko programos apraše studijų krūvis paskirstomas dalykų studijų tinklelio forma, kurioje aiškiai paskirstomas nuotolinių studijų kontaktinis laikas ir tradiciniu būdu realizuojamas kontaktinis laikas, jeigu studijos yra mišrios nuotolinės studijos. Taip pat nurodoma nuotoliniu būdu organizuojamų paskaitų, seminarų, konsultacijų, laboratorinių darbų trukmė, namų darbų, savarankiško darbo užduočių ir kitų mokymo(-si) veiklų ir atsiskaitymų trukmė bei organizavimo būdas, dalykų planas, studijų pasiekimų vertinimo tvarka ir kt.

III. NUOTOLINIŲ STUDIJŲ ORGANIZAVIMAS

12. Katedroms arba kitiems studijas organizuojantiems padaliniams gavus ISI vertinimus ir rekomendacijas, studijų dalykas gali būti organizuojamas mišriu (tradiciniu ir nuotoliniu būdu, nurodant nuotolinių studijų procentą ir nuotolinių studijų kreditų skaičių bei trukmę studijų dalyko programos apraše) arba pilnai nuotoliniu būdu, aiškiai išdėstant tai studijų dalyko tinklelio formoje (t. p. atitinkamai išpildant I dalies 7 punkte pateiktus reikalavimus).
13. Studijų dalyko programos apraše nurodytą užsiėmimų formą bei laiką studijų dalyko dėstytojas privalo pateikti tvarkaraštyje, studijų dalyko organizavimui naudojamoje nuotolinių studijų aplinkoje. Tvarkaraščio pakeitimius dėstytojas gali derinti su studentais, pilnai išlaikant studijų dalyko apraše numatyta studijų trukmę ir mokymo(-si) organizavimo būdus.
14. ISI vadovaujasi Akademinių reikalų tarnybos pateiktais studijuojančiųjų sąrašais registruoojant vartotojus nuotolinių studijų aplinkoje.
15. ISI kartu su Infrastruktūros tarnyba atlieka vartotojų registraciją į nuotolinių studijų aplinką, supažindina studijų dalyko dėstytojus bei studentus su darbo nuotolinių studijų aplinkoje specifika ir taisyklėmis.
16. Nuotolinių studijų organizavimo metu ISI teikia administracine, metodologine paramą studijų padaliniams, didaktinę, metodologinę paramą dėstytojams, administracine, metodologinę paramą studentams (bendraujant ir bendradarbiaujant mokymo(-si) aplinkose, pasiekiant mokymo(-si) medžiagą ir pan.). Katedra arba kitas studijas organizuojantis padalinys yra atsakingas už nuotolinių studijų organizavimą.
17. Nuotolinių studijų organizavimo kokybės vertinimą atlieka studijas organizuojantys padaliniai. Studijų padaliniams prašant, nuotolinių studijų organizavimo kokybės vertinimui skirtą statistinę informaciją iš nuotolinių studijų aplinkos pateikia ISI. Studijų padaliniam pageidaujant, nuotolinių studijų organizavimo kokybę gali įvertinti ISI pagal parengtą nuotolinių studijų organizavimo kokybės vertinimo metodiką.

IV. DĘSTYTOJO VEIKLA NUOTOLINIŲ STUDIJŲ ORGANIZAVIME

18. Dėstytojams, pirmą kartą parengusiems savo dalyką (mišrioms) nuotolinėms studijoms, atestacijos metu skiriama 20 balų.
19. Dėstytojas, organizuojantis studijas nuotoliniu būdu, laikosi dalyko apraše numatyto krūvio paskirstymo. Paramos sistemoms skiriamas kontaktines valandas dėstytojas turi teisę perduoti atitinkamai savo asistentams bei doktorantams, kurie gali teikti administracinę, edukologinę bei technologinę paramą studentams.
20. Nuotolinių studijų metu dėstytojas gali lanksčiai organizuoti auditorinius užsiėmimus pagal studijų tvarkaraštį, nepažeidžiant kitų šios tvarkos punktų bei Studijų reguliamino. Auditoriniai užsiėmimai (paskaitos ir seminarai) organizuojami vaizdo paskaitų ir konferencijų būdu sinchroniškai, dėstytojui pageidaujant - įrašomi ir pateikiami virtualioje mokymosi aplinkoje studentams vėlesnei peržiūrai.
21. Kiekvienam nuotolinių studijų dalykui dėstytojas parengia studento nuotolinio mokymo(-si) vadovą, kuriame pateikia informaciją apie studijų organizavimo ypatumus.
22. Dėstytojai, organizuojantys studijas nuotoliniu būdu, privalo laikytis nuotolinių studijų etikos ir autorinių teisių taisyklių.

V. STUDENTO VEIKLA NUOTOLINIŲ STUDIJŲ ORGANIZAVIME

23. Studentai dalyko apraše supažindinami su nuotolinių studijų tvarkaraščiu, o įvadinės paskaitos metu su nuotolinių studijų ypatumais ir reikalinga informacija, susijusia su mokymo(-si) turinio pasiekiamumu, mokymo(-si) organizavimo būdais ir vertinimo strategija.
24. Studentai, negalintys dalyvauti sinchroniniuose užsiėmimuose Universitete, rengia prašymą fakulteto ar kito studijų padalinio vadovui, kuris, tarpininkaujant katedrai, parengia individualų studijų planą ir atsiskaitymų bei mokymo(-si) pasiekimų vertinimo tvarką.
25. Studentams nedalyvaujant nuotolinėse studijose, dėstytojas informuoja Akademinių reikalų tarnybą, kuri, savo ruožtu teikia informaciją ISI apie studento išbraukimą iš nuotolinių studijų dalyko ar programos arba jo statuso universitete pasikeitimą (pvz., studentui tapus laisvu klausytoju). Studento vartotojo prisijungimai nuotolinių studijų aplinkoje yra koreguojami pagal pasikeitusį statusą.
26. Išskirtiniai atvejai, studentams negalint atvykti į gynimus ar atsiskaitymus, Katedros teikimu ir fakulteto ar kito studijų padalinio vadovo leidimu, gynimas ar atsiskaitymas gali vykti vaizdo konferencijų būdu, papildomai parengiant ir numatant atsiskaitymo ar gynimo objektyvumą užtikrinančias sąlygas.
27. Studijų pasiekimų vertinimai ir atsiskaitymai, atliekami vaizdo konferencijų būdu ar nuotolinių studijų aplinkoje, yra įrašomi ar kitaip fiksuojami ir pateikiami Akademinių reikalų tarnybai užtikrinant kitus Studijų reguliamino reikalavimus.

VI. NUOTOLINIŲ STUDIJŲ ORGANIZAVIMUI SKIRTŪ TECHNOLOGIJŲ PARINKIMO KRITERIJAI

28. ISI atsako už nuotolinių studijų aplinkos priežiūrą Universiteto serveryje ir bendradarbiauja su Infrastruktūros tarnybos specialistais užtikrinant informacijos saugą.
29. Nuotolinėms studijoms organizuoti naudojama studijų aplinka turi užtikrinti šiuos kokybės užtikrinimo bei didaktinius reikalavimus:
 - 30.1. Nuotolinių studijų aplinkoje turi būti:

- vartotojo sąsaja,
- vartotojų administravimo galimybės,
- mokymosi, dalyvavimo, įrankių panaudojimo stebėsenos priemonės,
- didaktines mokymosi tikslų pateikimo priemonės,
- mokymosi tikslų susiejimo su mokymosi turiniu galimybės,
- mokymosi veiklų organizavimo priemonės,
- mokymo(-si) turinio pateikimo priemones, integreruant vaizdo, garso ir kitą daugiaiypęs terpęs medžiaga,
- synchroninių ir asynchroninių diskusijų įrankiai,
- vertinimo strategijos rengimo įrankiai,
- savęs vertinimo ir išorinio vertinimo įrankiai,
- mokymosi pasiekimų ir gebėjimų vertinimo įrankiai.

30.2. Vaizdo konferencijoms naudojami įrankiai, turi užtikrinti šiuos kokybės užtikrinimo bei didaktinius reikalavimus:

- daugiataškės vaizdo konferencijos galimybes, pranešimą (vaizdo ar garso komentarus) sinchronizuojant su pateiktims,
- daugiataškės vaizdo ar garso konferencijos įrašymo galimybes ir įrašo archyvo pateikimo galimybes bet kurioje aplinkoje,
- interaktyvumo galimybes, kontaktuojant su dėstytoju paskaitos metu ar įrašo peržiūros metu,
- trumpos apklausos pravedimo galimybes paskaitos metu ar paskaitos įrašo peržiūros metu,
- komentarų ar užrašų funkcijos vaizdo konferencijos ar įrašo peržiūros metu.

VII. INOVATYVIŲ STUDIJŲ INSTITUTO PASKIRTIS

30. ISI yra atsakingas už nuotolinių studijų organizavimą Universitete. ISI teikia šią paramą studijų padaliniams ir dėstytojams, rengiantiems studijų dalykus nuotolinėms studijoms:

31.1. supažindina dėstytojus bei studijų padalinius su VDU Nuotolinių studijų kokybės vertinimo metodika,

31.2. konsultuoja rengiant kokybišką nuotolinėms studijos skirtą studijų dalyką, teikia informaciją renkantis technologijas, supažindina su studijų organizavimo ypatumais,

31.3. organizuoja didaktinius ir metodologinius seminarus nuotolinių studijų dalykų autoriams,

31.4. organizuoja technologinę pagalbą dėstytojams, rengiant dalykus nuotolinėms studijoms;

31.5. konsultuoja rengiant paraiškas finansavimui gauti;

31.6. supažindina dėstytojus su Europoje ir pasaulyje vyraujančiais nuotolinių studijų organizavimo būdais, priemonėmis bei technologijų panaudojimo tendencijomis;

31.7. konsultuoja studijų padalinius įrengiant nuotolinėms studijoms reikalingas klases ir vaizdo konferencijų studijas padaliniuose, koordinuoja jas prižiūrinčių administratorių veiklą ir teikia konsultacijas, organizuoja mokymus.

31. ISI rengia ir pagal poreikį atnaujina nuotolinių studijų kokybės vertinimo metodiką, kviečia ekspertus vertinti nuotolinėms studijoms parengtų studijų dalykų tinkamumą.

32. ISI vykdo nuotolinių studijų didaktikos ir technologijų panaudojamumo, nuotolinių studijų organizavimo tyrimus.

33. Studijų padaliniams inicijuojant ir vykdant tarptautinį bendradarbiavimą nuotolinių studijų srityje, ISI talkina ir konsultuoja organizuojant konferencijas ir seminarus, kviečiant

tarptautinius ekspertus skaityti paskaitas vaizdo konferencijų būdu bei archyvuoti jų įrašus pakartotiniam panaudojamumui.

34. ISI inicijuoja nuotolinių studijų organizavimui reikalingų technologinių priemonių modernizavimą, diegimą ir plėtrą Universitete.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Nuotolinės studijos Universitete organizuojamos vadovaujantis Nuotolinių studijų organizavimo tvarka. Nuotolinių studijų tvarka privalo vadovautis visi universiteto padaliniai, organizuojantys nuotoline studijas.
